

**CYNLLUN IAITH GYMRAEG
ADRODDIAD MONITRO
TACHWEDD 2010**

Paratowyd ein Cynllun Iaith Gymraeg yn unol â Deddf yr Iaith Gymraeg 1993 (y Ddeddf) a'r Cod Rheoliadol ar gyfer Cymdeithasau Tai yng Nghymru, Llywodraeth Cynulliad Cymru, Mawrth 2006. Cymeradwywyd y Cynllun hwn gan Fwrdd yr Iaith Gymraeg o dan adran 14(1) o'r Ddeddf ar 1 Mai 2008.

Nod y Cynllun:

Cymdeithas Tai Newydd yw is-gwmni Grŵp Tai Cadarn, ac fel yr aelod o'r Grŵp sydd mewn cyswllt â'r cyhoedd, dirprwywyd y cyfrifoldeb i'r Gymdeithas sefydlu Cynllun Iaith Gymraeg. Bydd Grŵp Tai Cadarn yn cydymffurfio â'r cynllun hwn.

Mae Newydd wedi mabwysiadu'r egwyddor y bydd, wrth gynnal busnes cyhoeddus yng Nghymru, yn trin y Gymraeg a'r Saesneg ar y sail eu bod yn gyfartal. Mae'r cynllun hwn yn nodi sut y byddwn yn gweithredu'r egwyddor honno wrth ddarparu gwasanaethau i'r cyhoedd yng Nghymru.

Amcanion:

- galluogi pawb sy'n defnyddio gwasanaeth neu sydd mewn trafodaethau â'r Gymdeithas i wneud hynny drwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Saesneg yn ôl dewis personol yr unigolyn
- sicrhau bod y gwasanaethau sydd ar gael drwy gyfrwng y Gymraeg yn wasanaethau o safon uchel

Mae'r Gymdeithas yn cydnabod y gall aelodau o'r cyhoedd fynegi eu barn ac anghenion yn well yn eu hiaith ddewisol. Mae hefyd yn cydnabod bod galluogi'r cyhoedd i ddefnyddio'r Gymraeg yn fater o arfer da yn hytrach na goddefiad, ac y gallai gwadu'r hawl iddynt ddefnyddio'u hiaith ddewisol eu gosod mewn sefyllfa o anfantais. Felly bydd y Gymdeithas yn cynnig yr hawl i'r cyhoedd ddewis pa iaith i'w defnyddio wrth ymdrin â'r Gymdeithas, yn unol â'r egwyddor uchod.

Cymeradwywyd yr adroddiad monitro blynyddol hwn gan y Bwrdd ddydd Mercher 24 Tachwedd 2010.

Ymrwymiad y Cynllun	Cynnydd	Camau sydd eu Hangen	Terfyn amser
<p>3.1 Polisiâu a Mentrau</p> <p>3.1.1 Wrth lunio polisiâu a mentrau newydd, neu wrth ddiwygio polisiâu, bydd y Gymdeithas yn asesu eu heffaith ieithyddol ac yn sicrhau eu bod yn gyson â'r Cynllun Iaith hwn, ac yn sicrhau y gweithredir y mesurau yn y Cynllun pan weithredir polisiâu a mentrau newydd.</p> <p>3.1.2 Bydd y Gymdeithas yn ymgynghori ymlaen llaw â Bwrdd yr Iaith Gymraeg o ran unrhyw gynnig a fyddai'n cael effaith uniongyrchol ar y Cynllun Iaith hwn. Ni chaiff y Cynllun hwn ei ddiwygio heb gytundeb ymlaen llaw Bwrdd yr Iaith Gymraeg.</p> <p>3.1.3 Byddwn yn sicrhau bod pwy bynnag sy'n ymwneud â llunio polisiâu yn ymwybodol o'r Cynllun a chyfrifoldebau'r gymdeithas o dan y Cod Rheoliadol a Deddf yr Iaith Gymraeg 1993.</p>	<p>Mae pob polisi yn cynnwys adran ar gydymffurfiaeth â'r Cynllun Iaith Gymraeg. Hysbyswyd pob aelod o staff sy'n gyfrifol am adolygu polisiâu am ofynion y Cynllun.</p> <p>Yn 2009, roedd pob polisi yn destun Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb gan gynnwys iaith.</p>		
<p>3.2 Darparu Gwasanaethau</p> <p>3.2.1 Byddwn yn sicrhau bod cynifer o'n gwasanaethau â phosibl ar gael yn Gymraeg, a byddwn yn hysbysu'r cyhoedd pan fyddant ar gael.</p> <p>3.2.2 Bydd y Gymdeithas yn cyflawni'r ymrwymïadau a nodwyd yn y Cynllun drwy weithredu'r trefniadau canlynol</p>	<p>Mae pob aelod o staff yn ymwybodol o'n staff sy'n siarad Cymraeg. Caiff yr holl wybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd ei chyhoeddi'n ddwyieithog a'i rhoi ar ein gwefan.</p>	<p>Byddwn yn adolygu'r canllawiau i staff sydd ar ein mewnwyd ar ddarparu gwasanaethau yn Gymraeg.</p>	<p>Ebrill 2011</p>

<ul style="list-style-type: none"> • trefnu'r tîm gwasanaeth fel bod staff sy'n siarad Cymraeg yn gallu ymdrin â'r cyhoedd sy'n siarad Cymraeg; • galluogi swyddogion sy'n gallu siarad Cymraeg o un swyddfa i gynorthwyo swyddfa arall pan fydd angen; • mabwysiadu systemau neu weithdrefnau sy'n hwyluso darparu gwasanaeth yn iaith ddewisol yr unigolyn sy'n derbyn y gwasanaeth; • defnyddio cyfieithwyr proffesiynol; • codi ymwybyddiaeth o'r Cynllun Iaith ymysg staff y Gymdeithas; • ystyried yr angen i gynyddu argaeledd sgiliau iaith Gymraeg drwy hyfforddiant a recriwtio. 	<p>Mae ein mewnrwyd yn cynnwys tudalen sy'n rhoi canllawiau ar sut i ymdrin â chwsmeriaid sy'n siarad Cymraeg a chyngor i'r rheini sydd am ddysgu sgiliau Cymraeg.</p> <p>Nodir sgiliau Cymraeg yn rhinwedd hanfodol neu ddymunol yn y fanyldeb person ar gyfer swyddi allweddol.</p>		
<p>3.3 Gwasanaethau a ddarperir ar gyfer y cyhoedd gan sefydliadau eraill</p> <p>Swyddogaethau rheoliadol a gwasanaethau trydydd parti</p> <p>3.3.1 Bydd unrhyw gontractau neu drefniadau a wneir gyda thrydydd parti yn gyson ag adrannau perthnasol o'r Cynllun hwn.</p> <p>Partneriaethau</p> <p>3.3.2 Mae'r Gymdeithas yn gweithio mewn</p>	<p>Cyrff cyhoeddus yw llawer o'n partneriaid, sydd â'u Cynlluniau Iaith Gymraeg eu hunain. Pan fyddwn yn gweithio gyda phartneriaid eraill, rydym yn nodi bod yn rhaid iddynt gydymffurfio â'n cynllun ac yn rhoi canllawiau fel y bo angen i sicrhau y gallant wneud hynny.</p>	<p>Adolygu partneriaethau a chontractau allweddol i sicrhau bod ein hymrwymadau o ran yr iaith Gymraeg yn cael eu cyflawni.</p>	<p>Medi 2011</p>

<p>partneriaeth â chyrrff cyhoeddus, sefydliadau o'r sector gwirfoddol ac asiantaethau eraill. Rydym yn gweithredu ar sawl lefel wrth weithio gydag eraill:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pan mai'r Gymdeithas yw'r arweinydd strategol ac ariannol mewn partneriaeth, bydd yn sicrhau bod y ddarpariaeth o wasanaethau cyhoeddus yn cydymffurfio â'r Cynllun Iaith • pan fydd y Gymdeithas yn ymuno â phartneriaeth a arweinir gan gorff arall, bydd mewnbyn y Gymdeithas i'r bartneriaeth yn cydymffurfio â'r Cynllun Iaith a bydd y Gymdeithas yn annog y partïon eraill i gydymffurfio <p>3.3.3 Bydd y Gymdeithas yn sicrhau bod swyddogion yn ymwybodol o ofynion y Cynllun Iaith wrth weithredu'r bartneriaeth.</p>			
<p>3.4 Safonau Ansawdd</p> <p>3.4.1 Bydd gwasanaethau a ddarperir yn Gymraeg a Saesneg o ansawdd cyfartal a chânt eu darparu o fewn yr un amserlen.</p> <p>3.4.2 Rydym yn ymrwymedig i gyfathrebu â chwsmeriaid yn y fformat a'r iaith o'u dewis hwy. Bydd pob dogfen a gyhoeddir ar ôl cymeradwyo'r Cynllun hwn yn cynnwys y datganiad canlynol:</p> <p><i>Os bydd angen cyfleusterau cyfieithu neu wybodaeth mewn ieithoedd neu fformatau eraill arnoch, yn</i></p>	<p>Mae pob dogfen gyhoeddedig yn cynnwys y datganiad o ran iaith a fformat a dangosir hwn mewn derbynfydd.</p>	<p>Nodwyd enghreifftiau o ddiffyg cydymffurfiaeth. Mae angen gorfodi'r ymrwymiad hwn.</p>	<p>Hydref 2010</p>

<p><i>cynnwys Cymraeg, Braille, print bras neu ar CD neu dâp yna maent ar gael ar gais. Gallwch hefyd ddefnyddio'n gwasanaeth Llinell Iaith i siarad â rhywun yn eich iaith ddewisol. Gofynnwch am fanylion.</i></p> <p>Dangosir y datganiad hwn mewn sawl iaith yn nerbynfeydd ein swyddfeydd sydd ar agor i'r cyhoedd, yn cynnwys Cymraeg.</p>			
<p>4.1 Gohebiaeth</p> <p>4.1.1 Mae'r Gymdeithas yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg.</p> <p>4.1.2 Ymdrinnir â'r holl ohebiaeth yn brydlon, ac ni ddylai gohebiaeth drwy gyfrwng y Gymraeg achosi oedi ynddi'i hun.</p> <p>4.1.3 Pan fydd rhywun yn ysgrifennu atom yn Gymraeg, byddwn yn darparu ymateb yn Gymraeg (os bydd angen ymateb).</p> <p>4.1.4 Yn dilyn sgwrs dros y ffôn neu wyneb yn wyneb drwy gyfrwng y Gymraeg, neu gyfarfod lle y cadarnhawyd mai'r Gymraeg yw iaith ddewisol yr unigolyn, bydd yr holl ohebiaeth yn Gymraeg.</p> <p>4.1.5 Os oes rhaid cyhoeddi fersiwn Gymraeg a Saesneg ar wahân o unrhyw ohebiaeth, ein harfer safonol fydd sicrhau bod y ddau fersiwn ar gael ar yr un pryd ac am yr un pris (os yn berthnasol).</p>	<p>Rydym yn cydymffurfio â'r ymrwymiadau hyn ar hyn o bryd. Mae trefniadau cyfieithu ar waith ac mae gennym safonau gwasanaeth cwsmeriaid cyson ar gyfer pob cwsmer beth bynnag fo'i ddewis iaith.</p> <p>Rydym yn cadw rhestr o bob tenant sydd am ymdrin â ni yn y Gymraeg, ac mae hon ar gael i bob aelod o staff. Caiff y rhestr hon ei hadolygu wrth i denantiaethau newid a'i diweddarau fel rhan o'n harolwg blynyddol o denantiaid.</p>	<p>Yn dilyn ein harolwg diweddaraf o denantiaid a gynhaliwyd yn ystod yr haf 2010, dewisodd 6% o'r ymatebwyr yr opsiwn "Cymraeg" mewn ymateb i'r cwestiwn: Ym mha fformat neu iaith yr hoffech dderbyn gwybodaeth ynddi?</p> <p>Parhau i adolygu dewisiadau iaith tenantiaid drwy arolwg blynyddol.</p>	<p>Medi 2011</p>

<p>4.1.6 Byddwn yn cadw cofnod o'r bobl sy'n dymuno cyfathrebu â'r Gymdeithas yn Gymraeg.</p> <p>4.1.7 Byddwn yn cytuno ar drefniadau ar gyfer gohebiaeth ac ar gyfer trefnu cyfieithiadau.</p>			
<p>4.2 Cyfathrebu dros y ffôn</p> <p>4.2.1 Mae'r Gymdeithas yn croesawu galwadau ffôn Cymraeg, a'n harfer safonol yw sicrhau y gall y cyhoedd siarad yn Gymraeg neu'n Saesneg wrth ymdrin â ni dros y ffôn.</p> <p>4.2.2 Er mwyn cyflawni'r nod o drin y Gymraeg a'r Saesneg ar y sail eu bod yn gyfartal, byddwn yn cymryd y camau canlynol i alluogi siaradwyr Cymraeg i ymdrin â'r Gymdeithas yn Gymraeg dros y ffôn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sicrhau bod gennym swyddogion rheng flaen/derbynfa dwyieithog, drwy hyfforddiant/recrwtio ▪ darparu cyfeiriadur mewnol o siaradwyr Cymraeg y gellir trosglwyddo galwadau iddynt ▪ darparu canllawiau i staff ar sut i ymdrin â galwadau ffôn gan siaradwyr Cymraeg a sicrhau eu bod yn gyfarwydd â'r trefniadau 	<p>Mae pob aelod o staff yn ymwybodol o'n staff sy'n siarad Cymraeg. Caiff yr holl wybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd ei chyhoeddi'n ddwyieithog a'i rhoi ar ein gwefan.</p> <p>Mae ein mewnrwyd yn cynnwys tudalen sy'n rhoi canllawiau ar sut i ymdrin â chwsmeriaid sy'n siarad Cymraeg a chyingor i'r rheini sydd am ddysgu sgiliau Cymraeg.</p> <p>Nodir sgiliau Cymraeg yn rhinwedd hanfodol neu ddymunol yn y fanyldeb person ar gyfer swyddi allweddol.</p>	<p>Byddwn yn profi ein perfformiad wrth ddarparu gwasanaethau yn Gymraeg drwy 'gwsmeriaid cudd'</p>	<p>Mehefin 2011</p>
<p>4.3 Cyfarfodydd Cyhoeddus</p>			

<p>4.3.1 Pan fydd y Gymdeithas yn cynnal cyfarfodydd cyhoeddus, yn cynnwys cynadleddau a digwyddiadau eraill tebyg, bydd croeso i'r sawl sy'n bresennol gyfrannu yn Gymraeg neu Saesneg. Bydd amgylchiadau lle y bydd yn briodol, ar sail y wybodaeth, i gynnal yr holl weithgareddau yn ddwyieithog, yn Gymraeg yn unig neu yn Saesneg yn unig.</p> <p>4.3.2 Byddwn yn gwahodd y sawl a fydd yn bresennol i hysbysu'r trefnwyr p'un a ydynt yn dymuno defnyddio Cymraeg neu Saesneg.</p> <p>4.3.3 Bydd y trefnydd yn asesu p'un a oes angen cyfleusterau cyfieithu. Yn ogystal ag ystyried p'un a hysbyswyd y Gymdeithas o iaith ddewisol y sawl a fydd yn bresennol, bydd ef/hi yn ystyried lleoliad y digwyddiad, pwy sy'n debygol o fod yn bresennol, a'r pwnc dan sylw.</p> <p>4.3.4 Pan fydd siaradwyr Cymraeg ymysg y gwahoddedigion, neu os yw'n hysbys bod siaradwyr Cymraeg yn bwriadu bod yn bresennol, dylid trefnu cyfleusterau cyfieithu.</p> <p>4.3.5 Ar sail gofynion y sawl a fydd yn bresennol, gellir darparu deunydd ysgrifenedig megis taflenni neu ddogfennau eraill a ddefnyddir mewn cyfarfodydd cyhoeddus yn ddwyieithog.</p> <p>4.3.6 Yn ogystal ag offer cyfieithu, byddwn yn asesu'r angen i aelodau o staff sy'n siarad Cymraeg fod yn</p>	<p>Gofynnir am ddewis iaith pan fyddwn yn gwahodd pobl i gyfarfodydd cyhoeddus (e.e. ein Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol). Rydym yn sicrhau bod staff sy'n siarad Cymraeg ar gael a'u bod yn gwisgo bathodynau "Iaith Gwaith". Caiff posteri eu harddangos mewn manau amlwg mewn digwyddiadau cyhoeddus i sicrhau bod pobl yn gwybod bod croeso iddynt gyfathrebu yn Gymraeg.</p>		
---	--	--	--

<p>bresennol i groesawu'r cyhoedd ac ymdrin â'u hymholiadau. Bydd ein staff yn dangos eu gallu ieithyddol yn amlwg mewn cyfarfodydd, er enghraifft, drwy groesawu pobl yn ddwyieithog a defnyddio bathodynau "Iaith Gwaith" Bwrdd yr Iaith Gymraeg.</p>			
<p>4.4 Cyfarfodydd Eraill</p> <p>4.4.1 Mae'r Gymdeithas yn croesawu cyfarfodydd â'r cyhoedd yn Gymraeg neu Saesneg, ond oherwydd prinder y siaradwyr Cymraeg, ni allwn warantu cyfarfod wyneb yn wyneb yn Gymraeg. Mewn amgylchiadau o'r fath byddwn yn egluro'r sefyllfa'n gwrtais a chynnig opsiynau eraill, megis trefnu cyfieithydd neu barhau â'r cyfarfod yn Saesneg.</p> <p>4.4.2 Os yw'n amlwg bod galw cyson am gyfarfodydd wyneb yn wyneb yn Gymraeg, a'n bod yn methu â diwallu'r galw hwnnw, byddwn yn ystyried cymryd camau megis hyfforddi neu benodi staff dwyieithog.</p>	<p>Ar hyn o bryd, dim ond nifer fach o geisiadau a wneir am gyfarfodydd yn Gymraeg.</p>		
<p>4.5 Dulliau eraill o gyfathrebu â'r cyhoedd</p> <p>4.5.1 Byddwn yn ystyried y ffyrdd gorau o ddiwallu anghenion siaradwyr Cymraeg ym mha ffordd bynnag y byddwn yn ymdrin â'r cyhoedd.</p> <p>4.5.2 Mae'r Gymdeithas yn ymrwymedig i alluogi'r cyhoedd i gysylltu â ni yn Gymraeg drwy ddulliau cyfathrebu electronig, ar-lein neu gyfryngau eraill.</p>	<p>Caiff dogfennau cyhoeddus allweddol eu cynhyrchu'n ddwyieithog ar gyfer y siaradwyr Cymraeg a nodwyd a'u cyhoeddi ar-lein.</p>		

<p>5.1 Hunaniaeth Gorfforaethol</p> <p>5.1.1 Mae'r Gymdeithas wedi mabwysiadu a chyflwyno hunaniaeth hollol ddwyieithog.</p>	<p>Mae ein hunaniaeth yn ddwyieithog.</p>		
<p>5.2 Arwyddion</p> <p>5.2.1 Pan fyddwn yn adnewyddu neu'n ailgodi unrhyw arwyddion, byddwn yn sicrhau bod y fersiynau newydd yn hollol ddwyieithog. Bydd arwyddion a godir am y tro cyntaf yn hollol ddwyieithog.</p> <p>5.2.2 Bydd maint, safon eglurdeb ac amlygrwydd y geiriau ar yr arwyddion yn parhau'r egwyddor o gydraddoldeb iaith.</p> <p>5.2.3 Bydd yn arfer safonol i'r Gymdeithas ddarparu arwyddion dwyieithog, ond ar achlysuron pan ddarperir arwyddion Cymraeg a Saesneg ar wahân, byddant yn gyfartal o ran ffurf, maint, ansawdd, eglurdeb ac amlygrwydd.</p>	<p>Mae pob arwydd yn ddwyieithog neu'n gyfartal o ran ffurf, maint, ansawdd, eglurder ac amlygrwydd.</p>	<p>Byddwn yn adolygu ein cydymffurfiaeth â'r ymrwymiad hwn.</p>	<p>Ebrill 2011</p>
<p>5.3 Cyhoeddi ac Argraffu Deunyddiau</p> <p>5.3.1 Byddwn yn cynhyrchu dogfennau a anelwyd at y cyhoedd yn gyffredinol ar ffurf ddwyieithog gyffredinol.</p> <p>5.3.2 Pan gyhoeddir dogfen sydd â phris, ni fydd pris fersiwn Gymraeg y ddogfen yn uwch na phris y fersiwn Saesneg.</p>	<p>Darparwn ddogfennau cyhoeddedig yn Gymraeg i'r rheini sydd wedi gofyn am wybodaeth yn Gymraeg, heb unrhyw dâl ychwanegol. Cyhoeddir pob dogfen Gymraeg ar ein gwefan gan gynnwys y Cynllun Iaith</p>		

<p>5.3.3 Byddwn yn sicrhau bod staff a'r sawl sy'n gyfrifol am argraffu yn ymwybodol o'r polisi a'r gweithdrefnau ar gyfer cyhoeddi dogfennau.</p> <p>5.3.4 Bydd ein gwefan yn Saesneg ond bydd dogfennau dwyieithog a gyhoeddir ar ein gwefan ar gael mewn ffurf ddwyieithog ar ein gwefan, a bydd y wefan yn cynnwys copi Cymraeg o'r cynllun hwn ac eglurhad o sut i gael gwasanaethau a gwybodaeth yn Gymraeg.</p> <p>5.3.5 Byddwn yn sicrhau bod y testun Cymraeg yn ein cyhoeddiadau o safon uchel a bod y cywair yn briodol ar gyfer y gynulleidfa darged.</p>	<p>Gymraeg yn Gymraeg.</p>		
<p>5.4 Ffurflenni a deunyddiau eglurhaol</p> <p>5.4.1 Byddwn yn cynhyrchu ffurflenni dwyieithog pan fydd yn rhesymol ymarferol ac yn briodol o dan yr amgylchiadau.</p> <p>5.4.2 Pan fyddwn yn cynhyrchu ffurflenni dwyieithog, ein harfer safonol fydd cynhyrchu ffurflenni dwyieithog gyda'r ddwy iaith yn ymddangos gyda'i gilydd yn yr un ddogfen.</p> <p>5.4.3 Mewn rhai achosion (efallai oherwydd natur gymhleth ffurflen) ni fydd yn ymarferol cynhyrchu fersiwn ddwyieithog, a gallai fersiynau Cymraeg a Saesneg ar wahân fod yn fwy priodol. Mewn achosion o'r fath, dylai'r fersiynau Cymraeg a Saesneg:</p>	<p>Rydym yn llunio ffurflenni dwyieithog neu rai ar wahân yn y ddwy iaith. Mae pob ffurflen yn cynnwys ein datganiad ynghylch iaith a fformat.</p>	<p>Byddwn yn adolygu ein holl ffurflenni i sicrhau cydymffurfiaeth â'r ymrwymiad hwn.</p>	<p>Ebrill 2011</p>

<ul style="list-style-type: none"> ○ gael eu cyhoeddi ar yr un pryd ○ bod mor hawdd i gael gafael arnynt â'i gilydd mewn swyddfeydd a chanolfannau dosbarthu eraill ○ cael eu dosbarthu gyda'i gilydd ○ cynnwys neges sy'n cadarnhau bod y ffurflen hefyd ar gael yn yr iaith arall. <p>5.4.4 Bydd y Gymdeithas yn ceisio cadarnhau iaith ddewisol aelodau o'r cyhoedd drwy gynnwys cwestiwn "dewis iaith" ar y ffurflen gyntaf mewn cyfres. Unwaith y gwyddys iaith ddewisol unigolyn, byddwn yn dosbarthu deunydd yn Gymraeg, Saesneg neu'n ddwyieithog o hynny ymlaen, fel sy'n briodol.</p> <p>5.4.5 Byddwn yn sicrhau bod cysondeb o ran termau yn arfer rheolaidd wrth lunio ffurflenni.</p>			
<p>5.5 Datganiadau i'r Wasg</p> <p>5.5.1 Mae datganiadau i'r wasg yn rhan amlwg o wedd gyhoeddus y Gymdeithas. Oherwydd yr ardaloedd daearyddol lle rydym yn gweithio'n bennaf, y wasg Saesneg fydd prif dderbynwyr ein datganiadau i'r wasg. Anfonir datganiadau i'r wasg yn Gymraeg i'r cyfryngau Cymraeg fel sy'n briodol o dan yr amgylchiadau.</p>	<p>Nid ydym wedi cyhoeddi unrhyw ddatganiadau i'r wasg i'r cyfryngau Cymraeg ond gallwn wneud hynny os bydd angen.</p>		
<p>5.6 Ymgyrchoedd Marchnata a Chyhoedduswydd</p>			

<p>5.6.1 Bydd ein hymgyrchoedd marchnata yn cydymffurfio â'r adrannau perthnasol o'r Cynllun hwn.</p>	<p>Rydym yn cydymffurfio â'r ymrwymiad hwn o hyd.</p>		
<p>5.7 Hysbysiadau Swyddogol, Hysbysiadau Cyhoeddus a Hysbysebion Recriwtio Staff</p> <p>5.7.1 Bydd ein hysbysiadau swyddogol a chyhoeddus yn ddwyieithog pan fydd yn briodol o dan yr amgylchiadau. Byddant yn gyfartal o ran ffurf, maint, ansawdd, eglurdeb ac amlygrwydd.</p> <p>5.7.2 Caiff pecynnau gwybodaeth, megis disgrifiadau swydd a manylebau'r unigolyn eu paratoi yn Gymraeg a Saesneg ar gyfer pob swydd lle bo sgiliau iaith Gymraeg yn hanfodol.</p> <p>5.7.3 Pan fyddwn yn defnyddio'r wasg Gymraeg i hysbysebu, bydd ein hysbysebion yn ymddangos yn Gymraeg yn unig yn y cyhoeddiadau hynny.</p> <p>5.7.4 Bydd hysbysebion ar gyfer swyddi lle bo sgiliau Cymraeg yn hanfodol yn ymddangos yn Gymraeg ym mhob cyhoeddiad, gyda nodyn eglurhaol yn Saesneg ar gyfer cyhoeddiadau Saesneg neu ddwyieithog.</p>	<p>Mae ein gweithdrefnau recriwtio yn cydymffurfio â'r ymrwymiau hyn. Hysbysebir swyddi lle bo sgiliau Cymraeg yn ofyniad hanfodol yn Gymraeg.</p> <p>Cynhyrchir pecynnau recriwtio yn Gymraeg ar gyfer swyddi lle bo sgiliau Cymraeg yn ofynnol.</p>		
<p>6.1 Staffio</p> <p>6.1.1 Bydd y Gymdeithas yn gwneud trefniadau i sicrhau, i'r graddau y mae'n rhesymol ymarferol, bod gan weithleoedd sydd mewn cysylltiad â'r cyhoedd staff ar gael sy'n meddu ar y sgiliau Cymraeg priodol i</p>	<p>Rydym yn adolygu gallu ein staff o ran sgiliau Cymraeg yn flynyddol ac yn nodi unrhyw fylchau yn y</p>	<p>Yn ein hadolygiad diweddaraf o sgiliau Cymraeg a gynhaliwyd yn ystod yr haf 2010, nodwyd</p>	

<p>alluogi'r gweithleoedd hynny i ddarparu gwasanaethau yn Gymraeg. Bydd y graddau y bydd hyn yn angenrheidiol neu'n bosibl yn amrywio, yn dibynnu ar y gwasanaeth ac ar yr ardal.</p> <p>6.1.2 Byddwn yn ymateb i unrhyw ddiffyg sgiliau drwy recriwtio neu hyfforddi, neu drwy ystyried y posibilrwydd o adleoli staff yn fewnol.</p> <p>6.1.3 Byddwn yn gosod gofynion Cymraeg (dymunol neu hanfodol) ar rai swyddi, drwy ystyried y ffactorau canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maint ac amllder y cyswllt â'r cyhoedd • Gallu presennol yr uned neu'r swyddfa i ddarparu gwasanaeth wyneb yn wyneb drwy gyfrwng y Gymraeg • Arbenigedd y swydd, h.y. gallai sgiliau Cymraeg fod yn hanfodol mewn rhai meysydd penodol • Os yw swydd mewn ardal ddaearyddol benodol, ar asesiad o nifer/canran y siaradwyr Cymraeg yn yr ardal. <p>6.1.4 Wrth asesu ein hanghenion o ran staffio, byddwn yn darparu ar gyfer cynnydd posibl yn y galw am wasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg wrth i gynlluniau gael eu gweithredu ac wrth i siaradwyr Cymraeg ymateb i'r cynnig o wasanaethau Cymraeg.</p>	<p>ddarpariaeth i'w llenwi drwy recriwtio neu hyfforddi. Rydym hefyd yn adolygu'r gofynion o ran yr iaith Gymraeg ar gyfer pob swydd wrth iddi fynd yn wag.</p>	<p>saith siaradwr Cymraeg penodedig. Lleolir pedwar ohonynt yn ein swyddfa yn Coryton, dau yn swyddfa'r Fro ac un yn swyddfa'r Cymoedd. Yn ôl y cynllun, mae'n ofynnol bod siaradwr Cymraeg penodedig yn gyfrifol am y dderbynfa ym mhob swyddfa, ar hyn o bryd bwlch yn ein swyddfa yn y Drenewydd (lle nad yw'r tîm o dri o staff yn cynnwys unrhyw siaradwyr Cymraeg) a'n swyddfa yn y Fro, lle nad yw'r staff ar y dderbynfa yn siaradwyr Cymraeg penodedig.</p> <p>Yn ogystal â'r saith siaradwr Cymraeg penodedig, mae wyth aelod arall o staff sydd â lefelau amrywiol o allu yn y Gymraeg. Mae un o'r rhain wedi bod yn mynychu hyfforddiant yn ystod y flwyddyn ddiwethaf ac mae un arall wrthi'n dysgu o hyd.</p>	<p>Medi 2011</p>
--	---	---	------------------

		<p>Parhau i adolygu sgiliau Cymraeg staff yn flynyddol a cheisio llenwi bylchau drwy recriwtio neu hyfforddi.</p> <p>Bydd y cynlluniau arfaethedig i gyfuno'r swyddfeydd yn un brif ganolfan gyswllt dros y tair i bedair blynedd nesaf yn effeithio ar y mater hwn a bydd angen ei adolygu.</p>	Medi 2013
<p>6.2 Recriwtio</p> <p>6.2.1 Pan fydd yn ddymunol neu'n hanfodol y dylai ymgeisydd feddu ar sgiliau Cymraeg, caiff hyn ei nodi'n glir yn adran gymwysterau'r swydd ac mewn hysbysebion. Byddwn hefyd yn nodi lefel y cymhwysedd sy'n ofynnol ar gyfer y swydd, er enghraifft "i fod yn siaradwr Cymraeg rhugl".</p> <p>6.2.2 Os caiff ymgeisydd nad yw'n gallu siarad Cymraeg ei benodi i swydd lle yr ystyrir bod y gallu i siarad Cymraeg yn hanfodol, yna bydd y gallu i ddysgu'r iaith, i fyny at lefel sgiliau benodol, o fewn cyfnod rhesymol o amser i'w gytuno, yn un o amodau'r penodiad. Caiff cynnydd tuag at y targed ei fonitro'n rheolaidd.</p>	<p>Mae ein gweithdrefnau recriwtio yn sicrhau ein bod yn cydymffurfio â'r ymrwymiad hwn. Os bydd dysgwyr Cymraeg mewn swyddi lle bo sgiliau Cymraeg yn ofynnol caiff eu cynnydd ei fonitro.</p>		
6.3. Hyfforddiant Cymraeg			

<p>6.3.1 Byddwn yn cefnogi'r Cynllun iaith hwn drwy annog a chefnogi aelodau o staff i ddysgu Cymraeg neu wella'u sgiliau Cymraeg.</p> <p>6.3.2 Byddwn yn cynllunio ein rhaglen hyfforddi yn ofalus a chanolbwyntio adnoddau ar y rhannau hynny o'n gwasanaeth lle ceir cyfathrebu rheolaidd â siaradwyr Cymraeg, neu pan fydd gofynion ieithyddol i'r swydd.</p> <p>6.3.3 Bydd geiriaduron a deunyddiau electronig ar gael i helpu aelodau o staff sy'n dysgu Cymraeg.</p> <p>6.3.4 Bydd y Gymdeithas hefyd yn darparu hyfforddiant ymwybyddiaeth ar gyfer staff o ran gofynion y Cynllun hwn. Ein harfer safonol fydd cynnwys hyfforddiant o'r fath wrth sefydlu staff newydd.</p>	<p>Rydym yn annog staff i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg ac yn cynnwys gofynion y cynllun iaith Gymraeg fel rhan o'n gweithdrefnau sefydlu staff.</p> <p>Mae modd i staff ddefnyddio adnoddau dysgu ar-lein.</p> <p>Adolygir anghenion hyfforddiant unigol yn rheolaidd fel rhan o'n cynllun arfarnu staff.</p>		
<p>6.4 Hyfforddiant Galwedigaethol</p> <p>6.4.1 Bydd rheolwyr adnoddau dynol a staff sydd â chyfrifoldeb am hyfforddiant yn asesu'r angen am hyfforddiant galwedigaethol penodol drwy gyfrwng y Gymraeg ar gyfer staff.</p>	<p>Adolygir anghenion hyfforddiant unigol yn rheolaidd fel rhan o'n cynllun arfarnu staff.</p>		
<p>6.5 Trefniadau Gweinyddol</p> <p>6.5.1 Mae gan y Cynllun hwn awdurdod, cefnogaeth a chymeradwyaeth lawn y Bwrdd Rheoli. Y Prif Weithredwr sydd â'r cyfrifoldeb cyffredinol am</p>	<p>Y Prif Weithredwr yw Hyrwyddwr Cydraddoldebau'r sefydliad ac ef sy'n arwain y</p>		

<p>weithredu'r Cynllun laith, ac mae gan bob aelod o staff gyfrifoldeb i wybod sut i weithredu'r Cynllun yn effeithiol.</p> <p>6.5.2 Bydd rheolwyr yn gyfrifol am weithredu'r agweddau hynny ar y Cynllun sy'n berthnasol i'w gwaith.</p> <p>6.5.3 Er mwyn hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg yn y gweithle byddwn yn darparu adnoddau megis geiriaduron, meddalwedd terminoleg Cymraeg a meddalwedd cyfrwng Cymraeg arall ar gyfer staff.</p>	<p>gwaith o weithredu'r Cynllun laith Gymraeg.</p> <p>Mae Grŵp Cydraddoldeb ac Amrywiaeth ar waith sy'n cynnwys aelodau o staff, ac ymgynghorir ag ef ynglŷn â chydymffurfiaeth â'r Cynllun laith Gymraeg.</p> <p>Mae'r Bwrdd wedi cymeradwyo'r Cynllun laith Gymraeg ac mae'n derbyn adroddiad monitro blynyddol ar gydymffurfiaeth â'r ymrwymïadau a'r camau pellach sydd eu hangen.</p>		
<p>6.6 Adolygu Gweithrediad y Cynllun</p> <p>6.6.1 Yr uwch swyddog canlynol sy'n gyfrifol am fonitro ac adolygu'r Cynllun hwn:</p> <p>Y Prif Weithredwr, Grŵp Tai Cadarn, Tŷ Cadarn, 5 Village Way, Tongwynlais, Caerdydd CF15 7NE, ffôn 02920 629364 neu e-bost enquiries@cadarn.co.uk</p> <p>6.6.2 Bydd monitro'r Cynllun hwn yn weithgaredd parhaus a strwythuredig. Bydd hyn yn cynnwys monitro'r meysydd canlynol:</p>	<p>Mae'r Bwrdd wedi cymeradwyo'r Cynllun laith Gymraeg ac mae'n derbyn adroddiad monitro blynyddol gan y Prif Weithredwr ar gydymffurfiaeth â'r ymrwymïadau a'r camau pellach sydd eu hangen.</p> <p>Ni dderbyniwyd unrhyw gwynion mewn perthynas â'r Cynllun laith Gymraeg nag unrhyw un o'r ymrwymïadau</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • cydymffurfiaeth â'r Cynllun • ansawdd gwasanaeth - ystyried cwynion a'r gwasanaeth rheng flaen • rheoli a gweinyddu • digonolrwydd sgiliau ieithyddol - yn seiliedig ar ymrwymadau 6.1-6.4 • prif ffrydio <p>6.6.3 Byddwn yn defnyddio gweithdrefn gwynion safonol y Gymdeithas i gofnodi unrhyw gwynion am y Cynllun hwn ac ymdrin â hwy, ac yn sicrhau y bydd yn bosibl monitro cwynion penodol am y Cynllun.</p> <p>6.6.4 Bydd y Prif Weithredwr yn cyflwyno adroddiad i'r Bwrdd yn flynyddol a bydd yn anfon copi o'r adroddiad i Fwrdd yr Iaith Gymraeg. Bydd yr adroddiad yn dilyn fformat y cytunwyd arno â'r Bwrdd a bydd yn cynnig gwybodaeth am natur unrhyw gwynion ac awgrymiadau ar gyfer gwella a dderbyniwyd gan y cyhoedd o ran y Cynllun.</p>	<p>ynddo ers yr adroddiad monitro diwethaf.</p> <p>Nid awgrymwyd unrhyw welliannau i'r Cynllun Iaith Gymraeg gan aelodau o'r cyhoedd.</p> <p>Caiff yr adroddiad monitro hwn ei gyflwyno i Fwrdd yr Iaith Gymraeg.</p>		
<p>6.7 Cyhoeddi Gwybodaeth</p> <p>6.7.1 Byddwn yn cynnwys datganiad yn ein hadroddiad blynyddol yn nodi lle gall aelodau o'r cyhoedd gael copi o'n hadroddiad monitro blynyddol i Fwrdd yr Iaith Gymraeg.</p>	<p>Nid ydym yn cydymffurfio â'r gofyniad hwn ar hyn o bryd.</p>	<p>Cydymffurfio â'r gofyniad hwn yn yr Adolygiad Blynyddol nesaf.</p> <p>Byddwn yn cyhoeddi'r adroddiad monitro hwn ar ein gwefan yn Gymraeg a</p>	<p>Medi 2011</p> <p>Tachwedd 2011</p>

		Saesneg ar ôl i'r Bwrdd ei gymeradwyo.	
<p>6.8 Cyhoeddusrwydd</p> <p>6.8.1 Byddwn yn sicrhau bod aelodau o'r cyhoedd sy'n ymdrin â'r Gymdeithas yn gwybod am y Cynllun hwn a'i gynnwys, a sut y gallant ymdrin â'r Gymdeithas yn Gymraeg.</p> <p>6.8.2 Bydd ein dulliau o roi cyhoeddusrwydd i'r Cynllun a'i gynnwys yn dilyn ein trefniadau cyhoeddusrwydd corfforaethol arferol, a bydd yn cynnwys sicrhau y caiff y Cynllun ei gyhoeddi mewn lle amlwg ar ein gwefan.</p> <p>6.8.3 Byddwn yn sicrhau bod staff ac asiantaethau'r Gymdeithas yn gyfarwydd â'r mesurau a gynhwysir yn y Cynllun er mwyn sicrhau y telir sylw i'r mesurau pan fydd hynny'n briodol.</p>	Rydym wedi cyhoeddi'r Cynllun Iaith Gymraeg ar ein gwefan.	Byddwn yn cynnwys erthygl ar y Cynllun Iaith Gymraeg yn ein cylchgrawn ar gyfer tenantiaid, sef 'In View'.	Ebrill 2011